

Sınıf Öğretmenlerinin Etkili Öğretim Stratejilerini Kullanma Durumları ve Derste Kullandıkları Öğretim Yöntemlerinin İncelenmesi*

Examination of Classroom Teachers' Use of Effective Teaching Strategies and the Teaching Methods They Use in the Lesson

Şenol GÜLEŞEN¹, Hasan Hüseyin KILINÇ²

¹ Milli Eğitim Bakanlığı, senol.gulesen@hotmail.com, 0009-0003-4946-1940

² Prof. Dr., Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri, hkilinc@nevsehir.edu.tr, 0000-0002-0446-2507

Araştırma makalesi/ *Research Article*

Geliş: 22.10.2025

✱

Kabul: 30.12.2025

✱

Yayın: 31.12.2025

Atıf/ Citation

Güleşen, Ş., & Kılınç, H. H. (2025). Sınıf öğretmenlerinin etkili öğretim stratejilerini kullanma durumları ve derste kullandıkları öğretim yöntemlerinin incelenmesi. *Maarif Mektepleri Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9(2), 139-163. <https://doi.org/10.46762/mamulebd.1808590>

Güleşen, Ş., & Kılınç, H. H. (2025). Examination of classroom teachers' use of effective teaching strategies and the teaching methods they use in the lesson. *Maarif Mektepleri International Journal of Educational Sciences*, 9(2), 139-163. <https://doi.org/10.46762/mamulebd.1808590>

Öz

Bu araştırmanın amacı, sınıf öğretmenlerinin etkili öğretim stratejilerini kullanma durumlarını ve derslerinde uyguladıkları yöntem ve teknikleri incelemektir. Araştırma hem nicel hem de nitel verilerin bir arada değerlendirildiği karma yöntem araştırma deseni ile yürütülmüştür. Bu kapsamda, karma yöntem desenlerinden açıklayıcı sıralı desen tercih edilmiştir. Araştırmanın nicel boyutunda, 2024–2025 eğitim-öğretim yılında Nevşehir il merkezi ve ilçelerinde görev yapan 308 sınıf öğretmenine, kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemiyle ulaşılmıştır. Nicel verilerin toplanmasında "Etkili Öğretim Stratejileri Ölçeği" (EÖSÖ) kullanılmış; elde edilen veriler SPSS programı aracılığıyla analiz

* Bu çalışma, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Prof. Dr. Hasan Hüseyin KILINÇ'in danışmanlığında Şenol Güleşen'in tamamladığı "Sınıf Öğretmenlerinin Etkili Öğretim Stratejilerini Kullanma Durumları ve Derste Kullandıkları Öğretim Yöntemlerinin İncelenmesi" başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

edilmiştir. Araştırmanın nitel boyutunda ise yine kolay ulaşılabilir durum örneklemeyle belirlenen, Nevşehir ilindeki 20 farklı ilkokulda görev yapan 18 sınıf öğretmeni ile yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Nitel veriler, araştırmacı tarafından geliştirilen 12 açık uçlu sorudan oluşan görüşme formu ile toplanmış ve içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. Araştırma bulguları, öğretmenlerin tüm stratejileri yüksek düzeyde benimsediklerini ancak uygulama noktasında çeşitli yetersizlikler yaşadıklarını ortaya koymaktadır. Ayrıca, öğretmenlerin büyük bir kısmının yeni öğretim yöntemleri geliştirmeye yönelik bir çaba içerisinde olmadıkları ya da bu yönde bir eğilim sergilemedikleri dikkat çekmektedir. Sonuç olarak, etkili öğretim stratejilerinin öğrencilerin farklı zeka türlerine hitap etme potansiyeline sahip olduğu ve çoklu zeka alanlarının gelişimine katkı sunduğu söylenebilir. Bu stratejiler, yalnızca akademik başarıyı artırmakla kalmayıp aynı zamanda eleştirel düşünme, problem çözme ve sosyal becerilerin gelişimini de desteklemektedir. Araştırma bulguları, öğretmenlerin derslerinde uygulayacakları yöntem ve teknikleri belirlerken öğrencilerin bireysel özelliklerini ve hazırbulunuşluk düzeylerini dikkate aldıklarını ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Etkili öğretim stratejileri, sınıf öğretmenleri, öğretim yöntem ve teknikleri, sınıf içi öğretim uygulamaları.

Abstract

The aim of this research is to examine classroom teachers' use of effective teaching strategies and the methods and techniques they apply in their lessons. The research was conducted with a mixed methods research design in which both quantitative and qualitative data were evaluated together. In this context, an explanatory sequential design was preferred among mixed method designs. In the quantitative dimension of the research, 308 classroom teachers working in Nevşehir city center and its districts in the 2024–2025 academic year were reached using the convenience case sampling method. "Effective Teaching Strategies Scale" (ETSS) was used to collect quantitative data, and the obtained data were analyzed using the SPSS program. In the qualitative dimension of the research, semi-structured interviews were conducted with 18 classroom teachers working in 20 different primary schools in Nevşehir, also selected through convenience case sampling. Qualitative data were collected using an interview form consisting of 12 open-ended questions developed by the researcher and analyzed using the content analysis method. The research findings reveal that while teachers have largely embraced all the strategies, they experience various shortcomings in their implementation. Furthermore, it is noteworthy that a large portion of teachers do not make any effort or exhibit any inclination to develop new teaching methods. In conclusion, it can be said that effective teaching strategies have the potential to address students' diverse intelligence types and contribute to the development of multiple intelligences. These strategies not only increase academic achievement but also support the development of critical thinking, problem-solving, and social skills. Research findings reveal that teachers consider students' individual characteristics and readiness levels when determining the methods and techniques to be implemented in their classes.

Keywords: Effective teaching strategies, classroom teachers, teaching methods and techniques, classroom teaching practices.

Giriş

21.yüzyılın eğitim ortamlarında, yalnızca bilgi aktarımına dayalı geleneksel öğretim yöntemlerinin yetersiz kaldığı; öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor gelişimlerinin

bütüncül olarak desteklenmesi gerektiği sıkça vurgulanmaktadır (Marzano, Pickering & Pollock, 2001). Günümüzde öğrenciler, karmaşık düşünme, problem çözme, işbirliği yapma ve yenilikçilik gibi üst düzey becerilere sahip olma ihtiyacıyla yetiştirilmektedir. Ancak yapılan pek çok araştırma, sınıf içi uygulamalarda çoğu öğretmenin hâlâ ezbere dayalı, öğretmen merkezli ve pasif öğrenme ortamlarını tercih ettiğini göstermektedir (Bay & Kahramanoğlu, 2020; Yenen & Kızıkan, 2025). Bu durum, öğrencilerin öğrenme motivasyonunu ve akademik başarısını olumsuz etkileyebilmekte, gerçek yaşamda karşılaşacakları sorunlara yönelik çözüm üretme kapasitesini sınırlandırmaktadır.

Etkili öğretim stratejilerinin geliştirilmesi, bu noktada hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin eğitim süreçlerini iyileştirme açısından büyük önem taşımaktadır. Marzano ve arkadaşlarının (2001) ortaya koyduğu “etkili öğretim stratejileri” modeli, öğrencilerin derse aktif katılımını sağlamak, anlamlı öğrenme yaşantıları oluşturmak ve kalıcı bilgi inşası için bilimsel temellere dayalı sistematik bir yol haritası sunmaktadır. Söz konusu stratejiler, yalnızca akademik başarının yükseltilmesinde değil, aynı zamanda öğrenci merkezli, etkileşimli ve yenilikçi sınıf ortamlarının oluşturulmasında da kritik rol oynamaktadır. Etkili öğretim stratejileri, öğretme-öğrenme süreçlerinde öğrencinin aktif katılımını önceleyen, işbirliği, problem çözme, eleştirel düşünme ve üstbilişsel becerileri destekleyen yaklaşımları içermektedir. Etkili öğretim stratejileri, öğrenmeyi sadece yüzeysel bilgi edinimi olmaktan çıkararak, öğrencinin bilgiyi anlamlandırmasını, analiz etmesini, sentezlemesini ve gerçek yaşamla ilişkilendirmesini sağlayan yöntemler bütünüdür (Tileston, 2004; Hunt vd., 2009).

Marzano ve arkadaşları (2001), öğrenme süreçlerinin başarısını artırmak için dokuz temel öğretim stratejisi tanımlamıştır. Bu stratejiler, hem ulusal hem de uluslararası literatürde sıklıkla referans verilen bir model olarak öne çıkmaktadır:

- *Benzerlik ve Farklılıkları Bulma*: Karşılaştırma, sınıflandırma, metafor ve benzetim yoluyla öğrencinin kavramlar arasındaki ilişkileri anlamasına yardımcı olur.
- *Özetleme ve Not Tutma*: Bilginin özünü yakalama ve anlamlı notlar çıkarma öğrencinin üstbilişsel becerilerini geliştirir.
- *Güçlendirme ve Pekiştirme*: Başarıyı ödüllendirmek, olumlu pekiştireçlerle öğrencinin motivasyonunu artırmak.
- *Ev Ödevi ve Uygulamalar*: Ders dışında yapılan etkinliklerle öğrenmenin kalıcılığını destekler.
- *Görsel-Sözel Temsiller*: Grafikler, tablolar, haritalar ve diyagramlarla bilginin görselleştirilmesi, karmaşık bilgilerin anlaşılmasını kolaylaştırır.
- *İşbirlikli Öğrenme*: Grup çalışmaları ve akran etkileşimiyle sosyal öğrenmeyi ve sorumluluk duygusunu geliştirir.
- *Hedef Belirleme ve Geri Bildirim*: Öğrencilere net hedefler sunmak ve sürecin her aşamasında dönüt vermek, öğrenmenin niteliğini artırır.
- *Hipotez Kurma ve Test Etme*: Problem çözme, araştırma ve bilimsel süreç becerilerinin gelişimine katkı sağlar.
- *Soru Sorma ve İpuçları Sağlama*: Yönlendirici sorular ve ipuçları ile öğrencinin aktif katılımı ve derinlemesine düşünmesi teşvik edilir.

Bu stratejilerin sınıf ortamına entegrasyonu, öğrencilerin akademik başarısını ve üstbilişsel farkındalığını anlamlı şekilde artırmaktadır (Çelik, 2018). Etkili öğretim stratejilerinin başarısı büyük ölçüde öğretmenin bu stratejileri ne derece bilinçli, esnek ve yaratıcı bir şekilde uygulayabildiğine bağlıdır (Hunt vd., 2009; Orlich vd., 2010). Öğretmen, yalnızca bilgi aktaran değil; aynı zamanda öğrenme ortamını planlayan, farklılaştıran, öğrenciyi sürece katan ve sürekli geri bildirim sağlayan bir rehberdir. Etkili öğretmen, öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve gelişim düzeylerini dikkate alarak stratejilerini farklılaştırır (Bay & Kahramanoğlu, 2020; Sarıtaş & Kılınç, 2020). Özellikle aktif öğrenme, işbirlikçi uygulamalar ve teknolojinin entegrasyonu, günümüz öğretim süreçlerinde öğretmenin rolünü daha da kritik hale getirmektedir (Sevinç, 2021).

Etkili öğretim stratejileri, uluslararası literatürde sıklıkla incelenen ve kanıt temelli olarak önerilen bir yaklaşım olmasına rağmen, Türkiye’de bu stratejilerin sınıf içi uygulanışı ve öğretmen görüşleri üzerine yapılan çalışmalar henüz sınırlıdır (Altunöz, 2017; Çelik, 2018; Doğan Soylu & Kılınç, 2023). Bu çalışmanın, ülkemiz bağlamında öğretmenlerin etkili öğretim stratejilerine bakışını ve uygulama düzeylerini anlamaya katkı sağlaması bakımından literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Çalışmada, öğretmenlerin etkili öğretim stratejilerine yönelik farkındalık, bilgi ve uygulama düzeyleri ile karşılaştıkları güçlükler analiz edilmektedir. Böylece, eğitim süreçlerinin niteliksel olarak güçlendirilmesi için somut öneriler ve çözüm yolları geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu çalışmanın temel amacı, etkili öğretim stratejilerinin sınıf öğretmenleri tarafından eğitim ortamlarında ne düzeyde uygulandığını ve öğretmenlerin ders süreçlerinde tercih ettikleri öğretim yöntemlerini ortaya koymaktır.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma hem nitel hem de nicel veri toplama ve analiz yöntemlerinin bir arada kullanılmasını gerektiren karma yöntem araştırma deseni ile yürütülmüştür. Araştırmada açıklayıcı sıralı desen (explanatory sequential design) benimsenmiştir. Bu modelde araştırma süreci iki temel aşamadan oluşur. İlk aşamada nicel veriler toplanmakta ve bu veriler üzerinde istatistiksel analizler yapılmaktadır. İkinci aşamada ise, elde edilen nicel bulguların daha ayrıntılı bir şekilde açıklanabilmesi için nitel veriler toplanmakta ve içerik analizi gibi nitel analiz yöntemleri kullanılmaktadır. Böylece, nicel sonuçların altında yatan nedenlerin anlaşılması sağlanırken, bazı bulguların araştırma bağlamında nasıl yorumlandığı da daha net bir biçimde ortaya konmaktadır (Creswell ve Clark, 2007). Bu kapsamda, ilk aşamada geniş bir örneklemden elde edilen nicel veriler analiz edilmiş; ikinci aşamada ise, bu nicel bulguları daha ayrıntılı açıklayabilmek amacıyla nitel veriler toplanmış ve yorumlanmıştır.

Nicel boyutta, betimsel tarama modeli kullanılarak öğretmenlerin etkili öğretim stratejileri konusundaki mevcut uygulama düzeyleri tespit edilmiştir. Bu model, büyük bir gruptaki özelliklerin, tutumların ve eğilimlerin ortaya konulmasında kullanılır (Karasar, 2005). Nitel boyutta ise durum çalışması deseni tercih edilmiş, öğretmenlerin etkili öğretim stratejilerini sınıf ortamında nasıl ve neden kullandıkları, uygulamaların pratikteki yansımaları ve karşılaşılan güçlükler detaylı biçimde analiz edilmiştir (Yıldırım & Şimşek, 2018).

Araştırmanın Çalışma Grubu

Araştırmanın evrenini, 2024-2025 eğitim-öğretim yılında Nevşehir ilindeki devlet okullarında görev yapan sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Nicel veri toplama aşamasında kolay ulaşılabılır durum örnekleme kullanılmış; Nevşehir il merkezindeki ve ilçelerdeki 714 öğretmenden 308'ine ulaşılmıştır. Katılımcıların farklı coğrafi ve sosyoekonomik bölgelerde görev yapmasına özen gösterilmiş, böylece örneklemin temsil gücü artırılmıştır. Nitel veri toplama aşamasında ise, yine kolay ulaşılabılır örnekleme Nevşehir'in merkez, ilçe ve köylerinde çalışan 18 sınıf öğretmeni ile yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Katılımcı öğretmenlerin mesleki deneyim, eğitim durumu ve kariyer basamakları bakımından çeşitlilik göstermesine dikkat edilmiştir.

Veri Toplama Araçları ve Süreci

Veri toplama sürecinde Etkili Öğretim Stratejileri Ölçeği (EÖSÖ) ve araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Ölçek için gerekli izinler ilgili yazarlar ve etik kurullardan alınmış; veri toplama işlemleri hem çevrim içi (Google Form) hem de yüz yüze görüşme şeklinde gerçekleştirilmiştir. Araştırma Nevşehir iline bağlı 118 ilkokulda yürütülmüş, anket ve görüşme uygulamaları toplam 40 gün sürmüştür.

Nicel veriler, Cücük, Kara, Şiraz ve Bay (2018) tarafından geliştirilen ve Marzano ve arkadaşlarının (2001) kuramsal çerçevesine dayalı olarak hazırlanan Etkili Öğretim Stratejileri Ölçeği (EÖSÖ) ile toplanmıştır. 29 maddeden ve 8 alt boyuttan oluşan, geçerlik ve güvenilirliği yüksek bu ölçek, öğretmenlerin strateji kullanım düzeyini beşli Likert tipi (1=Hiç Katılmıyorum – 5=Tamamen Katılıyorum) ile ölçmektedir. Ölçeğin alt boyutları; hedef belirleme, ev ödevi, işbirlikli öğrenme, dile dayalı olmayan temsiller, ödül verme, benzerlik ve farklılıkları belirleme, özet çıkarma ve motive etme gibi stratejileri kapsamaktadır. Ölçeğin alt boyutlarının Cronbach's Alpha katsayıları; birinci boyutta .919; ikinci boyutta .833; üçüncü boyutta .791; dördüncü boyutta .785; beşinci boyutta .801; altıncı boyutta .673; yedinci boyutta .783 ve sekizinci boyutta .703 olarak hesaplanmıştır.

Nitel veriler, yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Görüşme formu, alan uzmanlarının katkılarıyla geliştirilmiş, ön uygulama ve uzman görüşleriyle son haline getirilmiştir. Görüşme formu araştırmacı tarafından geliştirilmiş olup, içeriğinin bilimsel geçerliliğini sağlamak amacıyla farklı alanlardan uzman görüşlerine başvurulmuştur: İçerik değerlendirmesi için Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde görev yapan iki Program Geliştirme Uzmanı tarafından görüşme formundaki soruların akademik ve bilimsel yeterliliği değerlendirilmiştir. Dil ve anlam bütünlüğü için bir Türkçe Eğitimcisi tarafından soruların anlaşılır, açık ve net olması açısından inceleme yapılmıştır. Daha sonra ön uygulama kapsamında görüşme formu, çalışma grubuna dahil olmayan 3 öğretmene uygulanarak soruların anlaşılabilirliği ve yanıtlayıcılar üzerinde oluşturduğu etki değerlendirilmiştir. Elde edilen geri bildirimler doğrultusunda formun son hali oluşturulmuştur. 12 açık uçlu sorudan oluşan form, öğretmenlerin mesleki deneyimlerini, strateji kullanımındaki motivasyon ve güçlüklerini, uygulamalara ilişkin örneklerini ve önerilerini derinlemesine ortaya çıkarmaya yöneliktir. Katılımcıların kimlikleri gizli tutulmuş, kodlama (Ö1, Ö2 vb.) yoluyla analiz süreci yürütülmüştür.

Verilerin Analizi

Nicel verilerin analizinde IBM SPSS Statistics 22 programı kullanılmış; tanımlayıcı istatistikler, gruplar arası karşılaştırmalar (t-testi, ANOVA), varyans homojenliği ve normal dağılım testleri uygulanmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi .05 olarak kabul edilmiştir. Analizlerde, cinsiyet, mesleki kıdem, eğitim durumu, çalışılan bölge gibi demografik değişkenlere göre anlamlı farklılıklar araştırılmıştır. Nitel verilerde ise içerik analizi yöntemi tercih edilmiştir. Görüşme verileri önce temalar ve alt temalar altında gruplanmış, tekrar eden örüntüler belirlenmiş ve bunlar üzerinden öğretmenlerin deneyim ve algıları sistematik biçimde analiz edilmiştir (Ültay, Akyurt & Ültay, 2021). Böylece, öğretmenlerin etkili öğretim stratejileriyle ilgili deneyimleri ve uygulamadaki karşılaştıkları güçlükler anlamlandırılmış ve yorumlanmıştır.

Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın nicel boyutunda, sınıf öğretmenlerinin etkili öğretim stratejilerini kullanma durumları "Etkili Öğretim Stratejileri Ölçeği" ile toplanmış ve analiz sonucunda elde edilen bulgular aşağıda verilmiştir.

Tablo 1. Öğretmenlerin etkili öğretim stratejilerini kullanma durumlarına ilişkin aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri

Alt Boyut	\bar{X}	ss
Hedef Belirleme ve Varsayım Oluşturma	3,91	.629
Ev Ödevi	4,22	.644
İş Birliğine Dayalı Öğrenme	3,85	.666
Dile Dayalı Olmayan Temsiller, İpuçları, Sorular	4,27	.661
Ödül Verme	4,18	.714
Benzerlik ve Farklılıkları Belirleme	4,27	.596
Özet Çıkarma ve Not Tutma	3,97	.748
Motive Etme	4,38	.630

Tablo incelendiğinde öğretmenlerin motive etme ($\bar{X}=4,38$), Benzerlik ve Farklılıkları Belirleme ($\bar{X}=4,27$), Dile Dayalı Olmayan Temsiller, İpuçları, Sorular ($\bar{X}=4,27$) ve Ev Ödevi ($\bar{X}=4,22$) alt boyutlarında "tamamen katılıyorum" düzeyinde; Ödül Verme ($\bar{X}=4,18$), Özet Çıkarma ve Not Tutma ($\bar{X}=3,97$), Hedef Belirleme ve Varsayım Oluşturma ($\bar{X}=3,91$) ve İş Birliğine Dayalı Öğrenme ($\bar{X}=3,85$) alt boyutlarında "katılıyorum" düzeyinde görüş belirtmişlerdir. Elde edilen bulgular, öğretmenlerin öğretim sürecinde hedef belirleme aşamasında öğrencilerin bireysel ihtiyaç ve beklentilerine önem verdiklerini ve onları öğrenme sürecine aktif şekilde dâhil etmeye çalıştıklarını, öğretmenlerin iş birliğine dayalı öğrenme uygulamalarını benimsediklerini, ev ödevi stratejilerini genel anlamda düzenli, planlı ve etkili bir şekilde kullandıklarını göstermektedir. Ayrıca öğrencilerin öğrenme süreçlerini desteklemeye yönelik zihinsel yapılandırma, ipucu verme ve ön bilgileri harekete geçirme gibi etkili öğretim stratejilerini yüksek düzeyde benimsediklerini, öğrenci performansını teşvik etmek adına ödül mekanizmalarını aktif olarak kullandıklarını, özet çıkarma ve not tutma uygulamalarını öğretim süreçlerine aktif biçimde entegre ettiklerini ve bu uygulamaları sınıf içi öğretim süreçlerinde yaygın biçimde benimsediklerini göstermektedir.

Araştırmanın nitel boyutunda, sınıf öğretmenlerinin etkili öğretim stratejileri bağlamında kullandıkları yöntem, teknik ve uygulamaların öğrenci öğrenmesine katkılarında dair derinlemesine bulgular elde edilmiştir. Kodlama ve tema analizleri sonucunda öne çıkan başlıklar aşağıda bütüncül biçimde tartışılmıştır.

Tablo 2. *Hedef belirleme ve varsayım oluşturma alt boyutuna ilişkin görüşler*

Tema	Kod Listesi	Frekans
Hedef Belirleme ve Varsayım Oluşturma	Öğrenciyi Motive Eder	12
	Öğrencilerin İlgileri Artar	8
	Ön Bilgi Edindirir	3
	Kalıcı Bilgi Sağlar	3
	Strateji Geliştirir	2
	Dersi Pozitif Etkiler	2
	Başarılarını artırır	1
	Öğrenmeyi Kolaylaştırır	1
	Öğrenci Odaklı Ders	1
	İlerlemeyi Takip Edebilir	1
	Tahminde Bulunur	1
	Belirsizlikleri Yönetir	1
	Düşünme Gücünü Artırır	1
	Rol model öğretmen	1

Öğretmen görüşlerine göre, ders işlemeye başlamadan önce hedef belirleme ve varsayım oluşturma stratejileri öğrencilerin motivasyonunu artırmakta ve ilgilerini çekmektedir. Özellikle öğrencilerin daha bilinçli bir öğrenme sürecine dahil olmalarını, kendi öğrenmelerini sahiplenmelerini ve dersin başında belirlenen hedeflerin süreci pozitif etkilediğini vurgulamışlardır. Ayrıca bu yaklaşım, öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmekte ve yeni bilgiyle entegrasyonunu kolaylaştırmaktadır. Bu bulgular, yapılandırmacı öğrenme yaklaşımıyla da örtüşmektedir; zira öğrenenin sürece aktif katılımı, motivasyon ve bilişsel hazırlık, kalıcı öğrenmenin temel bileşenleri olarak kabul edilmektedir. Aşağıda bu temaya ait öğretmen görüşlerinden bazıları verilmiştir.

Ö.14: Hedef belirleme ve varsayım oluşturma stratejileri, başarılı bir planlama ve problem çözme sürecinin olmazsa olmazıdır. Hedef belirleme, belirli bir amaca ulaşmak için net ve ölçülebilir hedefler koymayı içerir. Bu, motivasyonu artırır ve ilerlemeyi takip etmeyi kolaylaştırır. Böylece derslerin özümsemesi sonraki derse aktarılması kolaylaşır. Varsayım oluşturma ise, belirli bir durum veya problem hakkında tahminlerde bulunmayı ve bu tahminlere dayalı stratejiler geliştirmeyi içerir. Bu stratejiler, belirsizlikleri yönetmeye ve olası riskleri öngörmeye yardımcı olur. Belirsizlikleri yönetirse öğrencinin motivasyonu en üst seviyeye çıkacaktır.

Ö.1: Derse işlemeye başlamadan önce bir kazanım için hedefleri öğrencilerle oluşturmayı ve varsayımlar oluşturmayı önemsiyorum. Çünkü hedefleri beraber belirlediğinizde öğrenci kazanım hakkında bilgi sahibi oluyor ve kazanımın sonuçları hakkında düşünce geliştirebiliyor. Böylece kazanımı sahiplenmiş oluyor ve kazanım kendi kazanımı haline geldiği için bir daha o kazanımı unutmuyor. Konuya olan

İlgilerin artmasına, dikkat dağınıklıklarının azalmasına olumlu katkı sağlıyor.

Ö.2: Ders öncesinde yapılan bu hazırlık sayesinde öğretmen derse daha hakim ve planlı olacağı için öğrenciler de öğrenmeye daha ilgili ve motivasyonları yüksek olacaktır

Tablo 3. *Ev ödevi alt boyutuna ilişkin görüşler*

Tema	Kod Listesi	Frekans
Ev Ödevlerinin Etkililiği	Pekiştirme Sağlar	9
	Kalıcı Öğrenme Sağlar	5
	Motivasyonu artırır	4
	Çok ödev öğrenmeyi olumsuz etkiler	4
	Bağımsız çalışma becerisi kazandırır	3
	Derse hazırlıklı olmayı sağlar	3
	Zaman yönetimi becerisi kazandırır	2
	Sorumluluk duygusu kazandırır	2
	Geri bildirim sağlar	2
	Aile katılımını artırır	1

Ev ödevlerinin en önemli katkısı, öğrenilen bilginin pekiştirilmesi ve kalıcı hale getirilmesi olarak öne çıkmıştır. Öğretmenler, ödevin motivasyonu artırdığını, bağımsız çalışma ve zaman yönetimi gibi yaşam becerileri kazandırdığını vurgularken; aşırı ödevin ise öğrenmeyi olumsuz etkileyebileceğini belirtmişlerdir. Bu bulgu, literatürde de sıkça ifade edilen “ödevin niceliği ve niteliği” konusuna işaret etmekte; dengeli, öğrenci seviyesine uygun, anlamlı ödevlerin öğrenmede daha faydalı olduğunu göstermektedir. Aşağıda bu temaya ait öğretmen görüşlerinden bazıları verilmiştir.

Ö.1: Ev ödevleri bence kazanımların pekiştirilmesi için çok önemlidir. Ancak ödevler verilirken öğrenciye yük oluşturarak eziyet haline getirilmemelidir. Her öğrenciye kapasitesi ölçüsünde ödev verilmelidir. Ödevini yapmayan öğrenci cezalandırılmamalıdır. Teşvik edici yöntemler ile ödevin faydalarının farkındalığını artırarak öğrenciye ödev yapma sevdirmelidir.

Ö.2: Okulda işlenen derslerin pekiştirilmesi, bilgilerin kalıcı ve devamlılığı için önemlidir. Bilgilerin unutulmaması, öğrenilen bilgilerin yeni konular için temel oluşturması için ödevler gereği kadar olmak şartıyla gereklidir.

Ö.5: Kısa ve araştırmaya dayalı ev ödevleri öğrencilerin daha motivasyonlarını artırıyor. Uzun ödevler öğrencilerinin sıkılmasına yol açıyor.

Tablo 4. *İş birliğine dayalı öğrenme alt boyutuna ilişkin görüşler*

Tema	Kategori Listesi	Kod Listesi	Frekans
Öğrenciye Kazandırdıkları		Olumlu Etkileşim Sağlar	7
		Yardımlaşma ve Dayanışma Sağlar	5
		Sosyal Beceriler Geliştirir	4
		Takım Çalışması Becerisi Kazandırır	3
		Empati Kurmayı Öğretir	3
		Öğrenme Sürecini Zenginleştirir	3

İş Birliğine Dayalı Öğrenme	Düşünme Becerilerini Geliştirir	2	
	Eleştirel Düşünceyi Teşvik Eder	2	
	Akran Öğrenmesi Gerçekleştirir	2	
	Öğrencilerin Motivasyonunu Artırır	1	
	Oyunlarda İşbirliği Sağlar	1	
	Sınıfa Uyarlama Yöntemi	Grup çalışması	7
	Akran Eğitimi	5	
	İstasyon Tekniği	4	
Sunum Tekniği	2		

Sınıf ortamında iş birliğine dayalı öğrenme, öğrenciler arası olumlu etkileşimi, yardımlaşmayı, sosyal ve takım çalışması becerilerinin gelişimini desteklemektedir. Grup çalışmaları, akran eğitimi ve istasyon tekniği gibi yöntemler, öğrencilerin farklı rollerde bulunarak birbirlerinden öğrenmelerini ve empati geliştirmelerini sağlamaktadır. Öğrencilerin düşünme becerilerinin, eleştirel yaklaşım ve motivasyonlarının da bu yolla geliştiği saptanmıştır. Bu bulgular, iş birliğine dayalı öğrenmenin bilişsel ve sosyal gelişimi birlikte destekleyen bir yaklaşım olduğunu ortaya koymaktadır. Aşağıda bu temaya ait öğretmen görüşlerinden bazıları verilmiştir.

Ö.1: İşbirliği bir sınıfta olmazsa olmaz yöntemlerden bir tanesidir. Çünkü iş birliği sayesinde sınıfta olumlu etkileşim sağlanarak pozitif bir ortam oluşturulur. Böylece zor işlerin üstesinden daha kolay gelinebilir. Bu da öğrenciyi olumlu motive ederek dersleri daha iyi anlamasını sağlar.

Ö.2: İşbirliği, grup çalışmaları uygun olan konu ve ortamlarda kullanıldığında çocukların birbirlerinden faydalanması, birlikte başarmanın hazzını aldıkları için öğrenmeye olumlu katkısı olur. Sorumluluk duygusunun da gelişmesini sağlar.

Ö.9: Grup çalışmaları istasyon gibi yöntemleri kullanıyorum akran eğitimi öğrencilerin farklı pencerelerden bakmalarını sağlıyor günlük yaşamdan örnekler vererek birbirlerine katkı sağlıyorlar aslında iş birliği içinde çalışma olunca empati kurarak birbirlerini daha iyi anlamış olurlar

Tablo 5. Dile dayalı olmayan temsiller alt boyutuna ilişkin görüşler

Tema	Kod Listesi	Frekans
Dile Dayalı Olmayan Temsiller	Görseller ve grafikler kavramları somutlaştırır	7
	Kalıcı öğrenme sağlar	6
	Anlamayı kolaylaştırır	5
	Farklı zeka türlerine hitap eder	3
	Yaparak yaşayarak öğretir	2
	İnceleme ve yorum yapmayı sağlar	2
	Öğrenmeyi destekler	2
	Olumlu-olumsuz örnekler	1
Bilimsel yöntemlerle seçilen görseller	1	

Öğretmenler, soyut kavramların öğretiminde görsel ve grafik gibi dile dayalı olmayan temsillerin somutlaştırıcı ve anlamayı kolaylaştırıcı bir işlev üstlendiğini belirtmişlerdir. Görsel materyaller, farklı zeka türlerine hitap ederek kalıcı öğrenmeyi desteklemekte; öğrencilerin analiz yapmalarını ve bilgiyi günlük hayatla ilişkilendirmelerini sağlamaktadır. Özellikle ilkökul düzeyindeki öğrenciler için görsel destekli öğretimin etkililiği, Piaget'nin somut işlemler dönemiyle de uyum göstermektedir. Aşağıda bu temaya ait öğretmen görüşlerinden bazıları verilmiştir.

Ö.2: *Soyut kavramların özellikle ilkökul öğrencileri için anlaşılması zordur. Somutlaştırmak için dile dayalı olmayan yöntemler kullanılabilir.*

Ö.4: *Konunun Görsel olarak kavranması, anlamayı da kolaylaştırır. Özellikle ilkökulda öğrencilerin görsellere ilgisi çok büyük. Bu nedenle dile dayalı olmayan unsurların çok sık kullanılması gerektiğine inanıyorum.*

Ö.5: *Sunu sırasında, ayrımlı pekiştirmeye yer verilmelidir. Öğrenciye olumlu ve olumsuz örnekler sunulduktan sonra yapılan yoklamalarda, öğrencinin doğru tepkileri pekiştirilirken, yanlış tepkileri görmezden gelinerek tekrar sunu yapılır.*

Tablo 6. Ödüllendirme alt boyutuna ilişkin görüşler

Tema	Kategori Listesi	Kod Listesi	Frekans
Ödül Verme	Ödül Türleri	Manevi ödüller (tebrik, alkış, yıldız)	9
		Maddi ödüller (kırtasiye, oyuncak)	5
		Aktiviteli ödüller (oyun, park, etkinlik)	3
	Motivasyon Üzerine Etkisi	Motivasyonu artırma	10
		Kısa süreli etki	3
		Uzun vadeli etkisizlik	4
	Ödüllendirme Stratejisi	Sürekli ödülün etkisini kaybetmesi	8
		Hedef belirleme	3
		Adil ve dengeli ödül dağıtımı	3
	Öğrenciler Arasındaki Etki	Ödülleri çeşitlendirme	4
		Ödülün zamanında verilmesi	2
		Rekabet ve stres yaratma	2
	İç ve Dış Motivasyon	Tüm sınıfa yönelik planlama	2
		Olumlu motivasyon	2
		İç motivasyonun önemi	4
	Dışsal motivasyonun kısa vadeli etkisi	3	

Ödül verme stratejileri, kısa vadede motivasyonu artırırken, ödülün türü ve sıklığı iyi planlanmadığında uzun vadede etkisini kaybetmektedir. Manevi ödüller (tebrik, alkış gibi) içsel motivasyonu desteklerken; maddi ödüller dışsal motivasyonu tetiklemekte, fakat süreklilik sağlanamadığında öğrencilerin ilgisi azalabilmektedir. Adil, çeşitli ve anlamlı ödüllendirme uygulamalarının öğrencilerin gelişimini desteklediği; bununla birlikte içsel motivasyonun güçlendirilmesinin uzun vadeli başarı için kritik olduğu saptanmıştır. Aşağıda bu temaya ait öğretmen görüşlerinden bazıları verilmiştir.

Ö.1: Ödüllendirme yöntemi olmalıdır. Ama ödülü iyi seçerse etkili olacağını düşünüyorum. Bir aferin, bir gülümseme, tebrikler ederim gibi motive edici kelimeler, deftere atılmış bir yıldız da birer ödüldür. Ödül alan bir öğrenci bir sonraki ödüle kavuşmak için derslerine daha sıkı sarılacaktır. Ödülü verirken ödülü sıradanlaştırmamak gereklidir.

Ö.6: Dışsal motivasyon, öğrenme sürecinde kısa vadeli başarılar için etkili olabilir ancak uzun vadeli öğrenme için yeterli değildir. Ödül, ceza, başkalarının beklentileri gibi dış etkenlere dayanan bu motivasyon türü, öğrencinin öğrenme sürecine olan ilgisini azaltabilir ve öğrenmeyi bir görev olarak algılamasına neden olabilir. O yüzden fazla kullanmıyorum.

Ö.10: Ödüllendirme ilk öğrenme sırasında sürekli pekiştirici olarak kullanıyordum. Daha sonraki süreçlerde aralıklı pekiştirici olarak kullandım. Gerekli bir yöntem olduğunu düşünüyorum ama nasıl ve nerede kullanılacağı iyi planlanmalı. Özellikle 1.sınıfta okula yeni başlamış öğrenciler için gerekli bir yöntem. Aynı zamanda bu yaştaki öğrenciler için somut ödüllendirme kullanılmalı. Okula uyum sürecini tamamlayan öğrenciler için belli aralıklarla ve soyut ödüllendirme olmasını gerekiyor. Çünkü doğru yerde yapılan ödüllendirme insan doğasını harekete geçiriyor.

Tablo 7. Benzerlik ve farklılıkları değerlendirme alt boyutuna ilişkin görüşler

Tema	Kod Listesi	Frekans
Benzerlik ve Farklılıkları Belirleme	Kavram Anlamayı Kolaylaştırma	8
	Zihinsel Gelişim ve Bilişsel Farkındalık	7
	Uzun Süreli Bellek	6
	Ders Başarısına Olumlu Katkı	6
	Farkındalık ve Saygı Geliştirme	6
	Analiz ve Problem Çözme Becerisi	6
	Öğrenme Şekillerine Uyum	5
	Bilgiyi Kategorize Etme	5
	Dikkat Seviyesini Artırma	4
	Öğrencilerin İlgisini Artırma	4
	Yaşa ve Seviye Uygunluk	4
	Örüntü ve Gruplama	3
	Duyu Organlarının Kullanımı	3

Kavramların karşılaştırılması ve farklılıklarının belirlenmesi yöntemi, öğrencilerin kavramsal anlayışlarını derinleştirmekte, bilişsel farkındalıklarını artırmakta ve analiz-problem çözme becerilerinin gelişimini desteklemektedir. Öğrenciler, bilgiyi kategorize etmeyi, ilişkileri anlamlandırmayı ve öğrenmelerini uzun süreli belleğe aktarmayı bu yöntemle daha iyi başarabilmektedir. Aşağıda bu temaya ait öğretmen görüşlerinden bazıları verilmiştir.

Ö.10: Bu etkinlik saygı duyma konusunu pekiştirmek için çok iyi. Ya da farkındalık yaratmak için etkili bir strateji. Öğrenciler kendisi dışında bir bireyin farklı özellikleri olduğunu bazen fark etmiyor. İçinde büyüdüğü kültürel yapının herkes için geçerli

olduğunu zannediyor bazen insan. Öyle olmadığını bu strateji ile fark ettirebiliriz.

Ö.12: Benzerlik ve farklılıkların bilgiyi bütünleştirmede ve kavram farklılıklarını belirlemede kolaylaştırdığını düşünüyorum.

Ö.13: Öğretim konuları ve öğretmenin kullanacağı yöntem ve teknikler, ne kadar çok duyu organını etkilerse öğretimde açıklık da o derece artar. Bu sebeple, öğretim konularının işlenmesinde gözlem, deney gibi birçok duyuya hitap eden yöntemler kullanıldığı takdirde öğrenme kolaylaşacaktır.

Tablo 8. Özet çıkarma ve not tutma alt boyutuna ilişkin görüşler

Tema	Kod Listesi	Frekans
Özet çıkarma ve not tutma	Kalıcılığı artırma ve uzun süreli öğrenme sağlama	12
	Ana fikirleri belirleme ve bilgiyi organize etme	8
	Dikkat düzeyini artırma ve odaklanma	6
	Öğrencilerin bilgiyi yazma ve dil becerilerini geliştirme	5
	Öğrenme hızını artırma ve birden çok duyuya hitap etme	5
	Kişisel yöntemler geliştirme ve özelleştirme	4
	Eksiklerin fark edilmesi ve tamamlanması	4
	Matematikselsel zekaya sahip öğrenciler tarafından az tercih edilmesi (olumsuz durum)	3
	Not tutma ve özet çıkarmanın temel beceri geliştirme üzerindeki etkisi	3
	Motivasyonu artırma	2
	Okuduklarını anlama becerisini geliştirme	2
	Tekrar ve erişim kolaylığı sağlama	2

Özet çıkarma ve not tutma teknikleri, öğrencilerin bilgiyi organize etmelerine, ana fikri ayırt etmelerine, dikkat ve odaklanmalarını artırmalarına, yazma ve dil becerilerinin gelişimine katkı sağlamaktadır. Ayrıca uzun vadeli öğrenme ve bilginin kalıcılığı açısından oldukça etkili olduğu saptanmıştır. Ancak, bazı öğrencilerin (ör. matematikselsel zekâya sahip olanlar) bu teknikleri kullanmada isteksiz olabileceği de görülmektedir. Aşağıda bu temaya ait öğretmen görüşlerinden bazıları verilmiştir.

Ö.3: Öğrendiklerini yazmaları öğrenmenin kalıcı olmasını ve eksiklerin tamamlanmasına yardımcı oluyor.

Ö.6: Öğrencilerin okuduklarını anlama becerisini geliştirdiğini. Özetlemede öğrencilerin temel noktaları daha iyi gördüklerini düşünüyorum.

Ö.10: Özet çıkarma ve not tutma herkesin sevdiği bir yöntem değil. Ama öğrenmede kalıcılığı sağlayan gerekli bir teknik. Not tutma kısa süreli belleğe bilginin atılmasını sağlıyor öğrenciler için. Özet çıkarma uzun süreli belleğe bilginin atılmasını sağlıyor bence. Bu tekniğin olumsuz yanı matematikselsel zekaya sahip öğrenciler tarafından sevilmemesi. Bu anlamda çok kullanılmıyor.

Tablo 9. *Motive etme alt boyutuna ilişkin görüşler*

Tema	Kod Listesi	Frekans
Motive Etme	Dikkat Çekici Başlangıç	8
	Görsel ve İşitsel Materyaller	6
	Samimi İletişim ve Sohbet	6
	Önceki Bilgileri Hatırlatma	5
	Günlük Yaşamdan Bağlantılar	5
	Merak ve İlgi Uyandırma	4
	Motivasyon ve Ödüller	3
	Şakalaşma ve Eğlence	3
	Kostüm ve Dikkat Çekici Kıyafet	2
	Kişiselleştirilmiş Deneyimler	2

Derse başlamadan önce uygulanan dikkat çekici başlangıçlar, görsel/işitsel materyaller, samimi iletişim, günlük yaşam bağlantıları ve ödüller gibi motivasyon stratejilerinin, öğrencilerin derse olan ilgisini ve öğrenmeye yönelik tutumlarını güçlendirdiği tespit edilmiştir. Bu stratejiler, öğrencilerin dersin başında aktif katılım göstermesini ve sürece daha hazır başlamasını sağlamaktadır. Aşağıda bu temaya ait öğretmen görüşlerinden bazıları verilmiştir.

Ö.2: Konu ile ilgili dikkat çekecek bir hikaye anlatma ya da görsel materyal kullanma ders motivasyonu için oldukça önemli oluyor.

Ö.4: Konuyu hissettirme, görsel ya da işitsel olarak dikkatlerini çekme, oyunlaştırma, çevre örnekleri, konuya ilişkin günlük yaşamdan örnekler verdirme. Daha iyi öğrenmelerini sağlar. Konuya daha kapsamlı giriş yapılır.

Ö.8: Motive etme öğrenciyi başarılı ve anlamlı öğrenme açısından olumlu etkileyecek, derste kendine olan özgüvenini artıracaktır.

Tablo 10. *Öğretim yöntemleri ve öğrenci ihtiyaçlarına ilişkin görüşler*

Tema	Kod Listesi	Frekans
Öğretim Yöntem, Teknikleri ve Stratejiler	Bireysel İhtiyaçlara Göre Yöntem Seçimi	10
	Hazır Bulunuşluk Seviyesine Göre Yöntem	7
	Konunun Özelliği ve İçeriği	6
	Farklı Öğrenme Stilleri	5
	Yaş ve Seviye Dikkate Alma	5
	Görsel ve İşitsel Yöntemler	4
	Öğrenci İlgisi ve İhtiyaçları	4
	Strateji Uyarlama ve Esneklik	3
	Sınav Odaklı Gerçeklik	3
	Öğrenci Grubu ve Çevresel Etkiler	3
	Somutlaştırma	2
	Uygulamada Zorluklar	2

Öğretmenler, derslerinde kullandıkları yöntem ve teknikleri belirlerken bireysel ihtiyaçlar, hazır bulunuşluk seviyesi, öğrenme stili, yaş/seviye ve konunun özelliği gibi

faktörleri öncelikli olarak dikkate almaktadırlar. Öğretim sürecinde esneklik ve uyarılama, etkin bir öğrenme ortamının oluşmasını sağlamaktadır. Ancak bazı öğretmenler, mevcut sınav sistemi ve pratik kısıtlamalar nedeniyle bireyselleştirilmiş öğretimin her zaman uygulanmadığını da belirtmişlerdir. Aşağıda bu temaya ait öğretmen görüşlerinden bazıları verilmiştir.

Ö.1: Öğrencilerin bireysel ihtiyaçları önemlidir. Bireysel ihtiyaçlara göre kazanımları şekillendiririm. Bireye göre yöntem ve teknikleri değiştiririm. Öğrenci öğreninceye kadar bireye zaman ayırırım ve anlayacağı yöntemleri denerim.

Ö.15: Sınıf bütünlüğüne göre önce hareket ederiz. Maalesef ülkemiz sınav ülkesi bu gerçeği değiştirmedikçe bireyselleştirme afaki bir konu haline alıyor, kelime de güzel ama uygulamada yetersiz kalıyor. Bireyselleşmiş eğitim okul ortamında değil okul sonrası yapılacak olan takviye çalışmalarda daha çok kullanıyorum ödev verme şekli olsun veyahut da aileye tavsiye niteliğinde olsun. Ama dediğim gibi maalesef sınav ülkesiyiz sınavlarda da bireyselliği veyahut da bireyselliğe göre hareketi ne öğrencilik yıllarımda ya da öğretmenlik yıllarımda gördüm.

Ö.4: Yöntem ve teknikleri seçerken bireysel ihtiyaçlar dikkate alırım. Çevresi, sosyo-ekonomik yapısı, hazırbulunuşluğu, yaş grubu.

Tablo 11. Yenilikçi yöntemler ve gelişim ihtiyacına ilişkin görüşler

Tema	Kod Listesi	Frekans
Geliştirdiğiniz Öğretim, Yöntem ve Teknikler	Genelden Özele Öğretim	3
	Bireysel Zaman Ayırma	3
	Kazanım Değerlendirme	3
	Somut Materyaller Kullanma	2
	İş Birliği ve Proje Çalışmaları	2
	Drama ve Oyun	2
	Günlük Yaşamdan Örnekler	2
	Etkili Öğretim Stratejileri	2
	Bireysel İhtiyaçlara Göre Yöntem	2
	Öğrenilen Bilgiyi Uygulama	2
	Oyunlaştırma ve Rekabet	2
	Öğrenci Fikirlerini Alma	1
	Geliştirdiğim Herhangi Bir Yöntem, Teknik ve Strateji Yok	9

Katılımcıların önemli bir kısmı, kendilerinin özgün yöntem/teknik geliştirmediğini ifade etmiştir. Bunun yanında, genelden özele öğretim, bireysel zaman ayırma, kazanım değerlendirme, somut materyaller kullanma, iş birliği, drama ve oyunlaştırma gibi yöntemler kullananlar da olmuştur. Bu durum, öğretmenlerin mesleki gelişime ve inovatif uygulamalara daha fazla desteklenmesi gerektiğine işaret etmektedir. Aşağıda bu temaya ait öğretmen görüşlerinden bazıları verilmiştir.

Ö.1, Ö.3, Ö.5, Ö.6, Ö.8, Ö.10, Ö.12, Ö.17, Ö.18: Geliştirdiğim herhangi bir yöntem, teknik ve strateji yok.

Ö.2: Genelden özele bir öğretme yöntemi uyguladım. Öğrenemeyenleri eyleye eyleye en

aza indiririm. En son hiç öğrenemeyenlere bireysel zaman ayırırım. Böylece öğrenemeyen öğrenci kalmayacaktır. Kazanım değerlendirmeyi de önemserim. Bu da konu eksiklerini ortaya çıkartarak geri öğrenmeleri sağlarım.

Ö.15: Kendi geliştirdiğim öğretim yöntemleri ve teknikler, genellikle öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına ve ilgi alanlarına göre şekillenir. İhtiyaç analizi ve kazanım değerlendirme yöntemleri kullanarak öğrenciye göre bireysel dönüşler yaparım ve öğrenmedik kazanım bırakmamaya çalışırım.

Tablo 12. Etkili öğretim stratejilerinin katkısına ilişkin görüşler

Tema	Kod Listesi	Frekans
Etkili öğretim stratejileri	Etkili Öğretim Stratejilerinin Kullanımı	10
	Kalıcı Öğrenmeyi Sağlama	8
	Öğrenci Merkezli Öğrenim	4
	Derse ve Konuya Göre Yöntem Seçimi	4
	Öğrenci Bireysel Farklılıklarını Dikkate Alma	4
	Motivasyon ve Konsantrasyonu Artırma	3
	Farklı Öğretim Yöntemlerinin Katkıları	3
	Günlük Yaşamla İlişkilendirme	3
	Merak ve Keşfetme Duygusunu Kullanma	2
	Uygulamalı Etkinliklerin Kullanımı	2
	Öğrenci Motivasyonuna Göre Yöntem Belirleme	2
	Verimli Öğretim İklimi Oluşturma	2
	Kas Hafızası ve Uygulamalı Öğrenme	1

Sonuç olarak, öğretmenler etkili öğretim stratejilerinin kullanımının öğrencilerin kalıcı öğrenme, motivasyon, bireysel farklılıkların dikkate alınması, derinlemesine anlama, öğrenmeye aktif katılım ve yaşam becerileri kazanımı gibi çok boyutlu katkılar sağladığını vurgulamaktadır. Öğrenci merkezli, farklılaştırılmış ve uygulamaya dayalı öğretim stratejileri, öğrenme sürecinin verimliliğini artırmakta; öğrencilerin ilgisini ve akademik başarısını yükseltmektedir. Aşağıda bu temaya ait öğretmen görüşlerinden bazıları verilmiştir.

Ö.4: Öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate alarak etkili ve kalıcı öğrenmenin gerçekleşmesine katkısı olacak etkili öğretim stratejileri, yöntem ve teknikler uygulanır. Böylece öğrencinin ve motivasyonu ve konsantrasyonu yüksek olur. Kalıcı olur.

Ö.6: Öğrenmeyi hızlandırmak için öğrencilere daha fazla katılım ve etkin öğrenme ortamı sunar. Etkili öğretim modeli, öğrenmeyi küçük adımlar halinde sürdürmek için öğrencileri iyi yönlendirir. Etkili öğretim modeli, öğrencilere çeşitli öğrenme yöntemleri sunarak öğrenmeyi kolaylaştırır.

Ö.10: Öğrencinin dikkatini çekmeyen hiç bir konu öğrenci tarafından öğrenilmiyor. Öğrenci için okul sıkıcı ve gereksiz bir yer haline geliyor. Her konunun içeriğine ve yapısına göre yöntem, teknik belirlenmeli, ön hazırlık yapılmalı, öğrencinin dikkati çekilmeli ki eğitimde istenilen kalıcı bilgi düzeyine ulaşalım. Bilgi aktarımı konusu için etkili öğretim stratejileri bilmek ve nasıl kullanılacağını bilmek gerekiyor.

Tablo 13. Zorluklar ve çözüm yollarına ilişkin görüşler

Tema	Kod Listesi	Frekans
Karşılaşılan Zorluklar ve Çözüm Önerileri	Öğrenciyi Tanımak	6
	Veli İşbirliği	6
	Bireysel Farklılıkları Gözetmek	5
	Sabır ve Hoşgörü	4
	Sınıf Yönetimine Öğrenciyi Dahil Etmek	3
	Saygı ve İş Birliği	3
	Adaletli ve Pozitif Yaklaşım	2
	Tatlı Sert Yöntem	2
	Öğrencilerin Problemleri Çözmesine İmkan Tanımak	2
	Empati ve Gözlem Yapmak	2
	Esnek ve İhtiyaca Göre Ders Planı	2
	Öğrencilerin Geri Bildirimlerini Dikkate Almak	1
	Sabır, Azim ve Özveri	1
	Eğitimde Saygı ve Hoşgörüyü Ön Planda Tutmak	1

Derslerde karşılaşılan zorlukların üstesinden gelmede öğrenciyi tanıma, veli işbirliği, bireysel farklılıkları gözetme, sabır ve hoşgörü, esnek ders planı ve meslektaşlarla deneyim paylaşımı gibi yöntemlerin öne çıktığı görülmüştür. Bu bulgular, öğretmenlerin sadece akademik bilgi aktarımı değil, aynı zamanda öğrenciyi bütüncül bir şekilde yaklaşma gerekliliğinin de altını çizmektedir. Aşağıda bu temaya ait öğretmen görüşlerinden bazıları verilmiştir.

Ö.1: Burada meslektaşlarımla bilgi paylaşmayı önemsiyorum. Sizler böyle bir durumda nasıl davranırsınız diye soruyorum. Deneyimlerini soruyorum. Böylece kafamda bir fikir oluşuyor ve çözüm yolu buluyorum. Ayrıca eğitimle ilgili kitap, tez ve makaleler okuyorum. Buralardan da bilgi sahibi oluyorum ve kendi çözüm yollarımı buluyorum.

Ö.5: Özellikle öğrencinin velisiyle konuşup çocuğu daha iyi anlamaya çalışıyor. Onu bir iki hafta gözlemleyip karakter analizi yapıyorum. Daha sonra onun sevgisini kazanacak davranışlarda bulunup öğrencinin öğretmenini ve okulu sevmesine yardımcı oluyorum. Daha sonra olumlu davranışlar yavaş yavaş geliyor.

Ö.10: Bunun için öncelikle öğrenciyi tanımak gerekiyor. Veli ziyaretleri yoluyla öğrenciyi, aileyi, beklentileri ve ihtiyaçları tespit ediyorum. Ondan sonra öğrenciyeye göre yöntem teknik uyguluyorum. Her konuda her öğrenciyeye hitap olamayabiliyor. Ama öğrenciyi tanıdığımızda, ön hazırlık sürecinde bu konu şu öğrencim için uygun diyebiliyordum. Şöyle yaparsam, şu öğrencimin ihtiyacını karşılarım diye planlama yapıyordum.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Bu bölümde, sınıf öğretmenlerinin etkili öğretim stratejilerini sınıf içi uygulamalarda ne ölçüde kullandıkları ve derslerde tercih ettikleri öğretim yöntemlerine ilişkin elde edilen bulguların tartışılması amaçlanmaktadır. Elde edilen verilerin anlamı üzerinde durularak, bu verilerin mevcut literatürde yer alan bilgilerle nasıl örtüştüğü ya da ayrıştığı analiz edilmeye

çalışılmıştır. Böylece, araştırma bulgularının alanyazın bağlamındaki yeri ve öğretim süreçlerine yönelik olası yansımaları ortaya konulmuştur.

Etkili Öğretim Stratejileri ölçeğinin “Hedef Belirleme ve Varsayım Oluşturma” boyutuna ilişkin sonuçlar, sınıf öğretmenlerinin bu alandaki yeterlik düzeylerini genel olarak yüksek gördüklerini ortaya koymuştur. Öğretmenlerin bu stratejiye yönelik yüksek düzeyde olumlu tutum sergilemeleri, onların program uygulamalarında öğrenciyi merkeze alan, esnek ve uyarlanabilir öğretim yaklaşımlarını benimsediklerini ortaya koymaktadır. Bu bağlamda elde edilen bulgular, öğretmenlerin mesleki yeterliklerine ve pedagojik yaklaşımlarına ilişkin olumlu bir tablo çizmektedir. Nitekim Doğan Soylu ve Kılınç (2023) ile Bay ve Altunöz’ün (2018) çalışmalarında da öğretmenlerin bu boyuttaki yeterlik algılarının yüksek olduğu bildirilmiştir. Bu durum, mevcut bulguların literatürle tutarlı olduğunu göstermektedir.

Etkili Öğretim Stratejileri ölçeğinin ikinci alt boyutu olan “Ev Ödevi” başlığında, sınıf öğretmenlerinin düzenli olarak ev ödevi verdikleri tespit edilmiştir. Ancak, öğretmenlerin ödevlere yönelik ayrıntılı geribildirim sunma konusunda kendilerini yeterli görmemeleri, öğretim sürecinin izleme ve değerlendirme aşamasında bir eksikliğe işaret etmektedir. Bu durum, ev ödevlerinin yalnızca tekrar ve pekiştirme amaçlı bir uygulama olarak değil, öğrencinin öğrenme sürecini daha derinlemesine değerlendirmeye imkân tanıyacak biçimde yapılandırılması gerektiğini göstermektedir. Doğan Soylu ve Kılınç (2023), öğretmenlerin düzenli olarak ödev verdiklerini ancak veli ve öğrencilerin sorumluluklarını belirleme konusunda kendilerini yeterli görmediklerini belirtmişlerdir. Bay ve Altunöz (2018) ise öğretmenlerin ödev verme sıklığı bakımından benzer eğilimler sergilediğini, ancak ödevlerin amaçlarının açıklanması ve paydaşlara düşen görevlerin netleştirilmesi konularında farklılıklar bulunduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca, Bursuck (1994), Hallam (2004), Binbaşıoğlu (1994), Özben (2006) ve Büyüktokatlı (2009) gibi araştırmacılar, ev ödevinin öğrencilerin akademik gelişiminde önemli bir rol oynadığını ve aile katılımının bu süreci desteklediğini belirtmektedir. Literatürde yer alan bu bulgular, mevcut çalışmanın sonuçlarıyla örtüşmekte ve öğretmenlerin ödev uygulamalarına ilişkin yaklaşımlarının genel anlamda olumlu olduğunu göstermektedir.

Etkili Öğretim Stratejileri Ölçeği’nin üçüncü alt boyutu olan “İş Birliğine Dayalı Öğrenme”ye ilişkin sonuçlar, sınıf öğretmenlerinin bu yönetime genel olarak olumlu yaklaştıklarını ancak uygulamaya yönelik bazı alanlarda kendilerini yeterli görmediklerini ortaya koymuştur. Bu alt boyuttaki ortalama puanların “Katılıyorum” düzeyinde kalması, yönetime yönelik genel bir kabul olduğunu ancak uygulama becerilerinin tam olarak yerleşmediğini göstermektedir. Bu bulgu, Doğan Soylu ve Kılınç’ın (2023) araştırmasıyla da örtüşmektedir. Söz konusu çalışmada, öğretmenlerin grup özelliklerini dikkate alarak yapılandırma ve gerektiğinde müdahale etme konularında benzer yetersizlik algısına sahip oldukları bildirilmiştir. Benzer şekilde Bozavlı (2012), iş birliğine dayalı öğrenmenin etkili bir yöntem olmakla birlikte, grup oluşturma sürecinde dikkat edilmesi gereken pek çok değişkenin bulunduğunu ifade etmiştir. Bu çerçevede değerlendirildiğinde, araştırma bulguları öğretmenlerin iş birliğine dayalı öğrenme yaklaşımını büyük ölçüde benimsediklerini, ancak uygulama sürecinde özellikle grup yapılandırması ve dinamiklerini yönetme konusunda desteklenmeleri gerektiğini göstermektedir.

Araştırmanın dördüncü alt boyutu olan “Dile Dayalı Olmayan Temsiller” başlığı altında elde edilen veriler, sınıf öğretmenlerinin bu alandaki pedagojik yeterliklerine ilişkin

algularının genel olarak yüksek düzeyde olduğunu göstermektedir. Elde edilen bulgular, alanyazındaki bazı çalışmalarla da örtüşmektedir. Doğan Soylu ve Kılınç'ın (2023) çalışmasında da benzer şekilde, öğretmenlerin görsel temsillerle öğretimi destekleme konusunda daha sınırlı bir yeterlik algısına sahip oldukları, buna karşın ön bilgiye dayalı ipucu ve yönlendirme stratejilerini daha yaygın kullandıkları ifade edilmiştir. Ayrıca, Çakıcı ve Altunay (2006) tarafından yürütülen çalışmada da ön örgütleyici kullanımının öğrenmeyi kolaylaştırdığı ve öğretim süreçlerinde etkili bir yöntem olarak değerlendirildiği belirtilmiştir. Bu bağlamda, mevcut araştırmanın bulguları, öğretmenlerin zihinsel temsiller ve ön yapılandırma stratejilerine yönelik olumlu yaklaşımlarını desteklemektedir; ancak görsel temsil kullanımının geliştirilmesi gereken bir alan olarak öne çıktığını da göstermektedir.

Araştırmanın beşinci alt boyutu olan "Ödül Verme" başlığı altında elde edilen bulgular, sınıf öğretmenlerinin bu stratejiye ilişkin uygulama düzeyleri hakkında önemli ipuçları sunmaktadır. Genel olarak değerlendirildiğinde, öğretmenlerin ödüllendirme stratejilerini daha çok öğrencilerin içsel motivasyonunu destekleyecek şekilde yapılandırdıkları anlaşılmaktadır. Bu araştırmanın bulguları, mevcut alanyazında yer alan bazı çalışmalarla benzerlik göstermektedir. Doğan Soylu ve Kılınç (2023) ile Altunöz ve Bay'ın (2018) çalışmalarında da öğretmenlerin sınıf içi ödüllendirme stratejilerini genellikle sözel ve sosyal biçimlerde kullandıkları, somut ödüllere ise daha sınırlı düzeyde yer verdikleri ortaya konmuştur. Bu çalışmalar, öğretmenlerin öğrenci davranışlarını desteklemek amacıyla takdir etme, olumlu pekiştirme fırsatları oluşturma ve doğal ödüller kullanma yönünde bir eğilim sergilediklerini göstermektedir. Benzer şekilde, Aydın'ın (2000) araştırması da öğretmenin öğrenci davranışlarına verdiği sosyal tepkilerin, özellikle sözlü övgü, sıcak bir tebessüm, hafif bir fiziksel temas ya da sorumluluk verme gibi yaklaşımların, öğrencinin motivasyon ve özgüveni üzerinde olumlu etkiler yarattığını ortaya koymuştur. Bu çerçevede değerlendirildiğinde, araştırma bulguları öğretmenlerin sözel ve sosyal ödüllendirmeye yönelik eğilimlerinin gerek pedagojik gerekse gelişimsel açıdan alanyazınla uyumlu olduğunu ortaya koymaktadır.

Etkili Öğretim Stratejileri Ölçeği'nin altıncı alt boyutu olan "Benzerlik ve Farklılıkları Belirleme" boyutuna ilişkin elde edilen veriler, sınıf öğretmenlerinin bu stratejiyi büyük ölçüde benimsediklerini göstermektedir. Genel bulgular, öğretmenlerin bu alt boyuttaki stratejileri belirli ölçüde etkili biçimde kullandıklarını ve özellikle dersin yaşamla ilişkilendirilmesi konusunda güçlü bir pedagojik yaklaşıma sahip olduklarını ortaya koymaktadır. Bu sonuçlar, literatürde yer alan bazı araştırmalarla da örtüşmektedir. Örneğin, Doğan Soylu ve Kılınç (2023) İngilizce öğretmenlerinin ders içeriğini diğer disiplinlerle ilişkilendirme konusunda düşük düzeyde görüş bildirdiklerini; ancak dersin güncel yaşamla bağdaştırılması noktasında kendilerini yeterli gördüklerini ifade etmişlerdir. Benzer şekilde, Duman ve Bay (2022), Hisar (2006) ve Gürses (2011) tarafından yürütülen araştırmalarda da benzerlik ve farklılıkları belirlemeye yönelik stratejilerin, öğrencilerin kavramsal anlamayı geliştirmeleri ve bilgiyi yapılandırmaları açısından etkili olduğu vurgulanmıştır. Bu bağlamda değerlendirildiğinde, sınıf öğretmenlerinin ders içeriğini günlük yaşamla ilişkilendirme konusunda güçlü bir eğilim sergiledikleri; ancak karşılaştırma, sınıflandırma ve analiz gibi daha yapılandırılmış öğretim tekniklerinin kullanımında gelişime açık alanlar bulunduğu söylenebilir. Bu da öğretmen eğitiminde, üst düzey bilişsel becerileri destekleyici stratejilere yönelik uygulamalı içeriklerin artırılmasının önemine işaret etmektedir.

Etkili Öğretim Stratejileri ölçeğinin yedinci alt boyutu olan “Özet Çıkarma ve Not Tutma” başlığına ilişkin elde edilen bulgular, sınıf öğretmenlerinin bu stratejilere yönelik yeterlik algılarında belirli düzeyde değişkenlik olduğunu ortaya koymaktadır. Genel olarak değerlendirildiğinde, öğretmenlerin özet çıkarma ve not tutma becerilerini destekledikleri ancak bu becerilerin sistematik biçimde öğretilmesinin öğrencilerin akademik gelişimine daha güçlü katkı sağlayabileceği sonucuna ulaşılabılır. Bu bulgular, alan yazındaki bazı araştırmalarla da örtüşmektedir. Örneğin, Doğan Soylu ve Kılınç (2023) tarafından gerçekleştirilen çalışmada öğretmenlerin özet çıkarma ve not tutma stratejilerini öğretme konusunda kendilerini yetersiz gördükleri ve bu konudaki görüşlerinin düşük düzeyde olduğu belirtilmiştir. Ancak aynı çalışmada, bu becerilere yönelik genel tutumlarının olumlu olduğu da ifade edilmiştir. Benzer şekilde, Sevinç (2021) tarafından yapılan tez çalışmasında, öğretmenlerin genellikle bu stratejilere derslerinde yer verdikleri, ancak uygulama düzeylerinin farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Belet ve Yaşar (2007) ise özet çıkarma ve not tutma becerilerinin, öğrencilerin Türkçe dersindeki başarıları üzerinde olumlu etkiler yarattığını ortaya koymuştur. Karatay ve Uzun (2019) ise öğrencilerin etkili ve verimli ders çalışma becerilerinin geliştirilmesinde not alma ve özet çıkarmanın önemli bir yer tuttuğunu ve bu becerilerin öğretilmesinin akademik başarıya olumlu yansıdığını belirtmişlerdir.

Etkili Öğretim Stratejileri Ölçeği'nin sekizinci alt boyutu olan “Motive Etme”ye ilişkin elde edilen bulgular, sınıf öğretmenlerinin bu stratejiyi öğretim sürecinde etkili biçimde kullandıklarını ortaya koymaktadır. Bu bulgular, öğretmenlerin öğrencilere çabanın ve sürekliliğin önemini kazandırma noktasında güçlü bir pedagojik tutum sergilediklerini ve motivasyonel destek yoluyla akademik başarıyı artırmayı hedeflediklerini göstermektedir. Literatürde yer alan bazı araştırmalar da bu durumu desteklemektedir. Örneğin, Doğan Soylu ve Kılınç'ın (2023) çalışmasında, İngilizce öğretmenlerinin motive etme stratejileri konusunda kendilerini yüksek düzeyde yeterli gördükleri ve özellikle çabanın başarıya etkisini öğrencilerle paylaşma konusunda en yüksek düzeyde görüş bildirdikleri ifade edilmiştir. Akbaba (2006) motivasyonun öğrenci başarısını etkileyen temel faktörlerden biri olduğunu belirtmiştir. Bu çerçevede değerlendirildiğinde, araştırma bulguları, sınıf öğretmenlerinin motive edici öğretim stratejilerini hem bilişsel hem de duyuşsal boyutlarıyla etkin biçimde kullandıklarını ve bu stratejilerin öğrenci başarısına doğrudan katkı sunduğunu göstermektedir.

Son bölüm olarak, sınıf öğretmenlerinin etkili öğretim stratejilerini kullanma durumları ve derslerinde tercih ettikleri öğretim yöntemleri incelenmiştir. Elde edilen bulgular sayesinde, sınıf öğretmenleri etkili öğretim stratejilerini etkin şekilde uyguladıkları sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca bulgular bu stratejilerin öğrenme sürecindeki etkilerini gözler önüne sermektedir. Araştırma bulguları, hedef belirleme ve varsayım oluşturma stratejilerinin öğrencilerin içsel motivasyonunu arttırdığını ve akademik başarılarını olumlu yönde etkilediğini göstermiştir. Özellikle bu stratejilerin bilinçli bir şekilde uygulanmasının, öğrencilerin dersi daha anlamlı bulmalarını ve aktif katılımlarını arttırdığı tespit edilmiştir. Benzer şekilde, ev ödevlerinin pek çok akademik ve sosyal beceri kazandırmada kritik bir rol oynadığı ancak etkin kullanılmadığında motivasyonu olumsuz etkileyebileceği ortaya konmuştur. Bulgulara göre, iş birliğine dayalı öğrenme hem akademik başarıyı hem de sosyal becerileri geliştiren önemli bir öğretim yöntemi olarak değerlendirilmiştir. Ancak, bu yöntemin etkili uygulanabilmesi için grup dinamiklerinin iyi düzenlenmesi ve adil sorumluluk dağılımının sağlanması gerekliliği ortaya çıkmıştır. Dile dayalı olmayan temsillerin (grafikler, diyagramlar, görseller) soyut kavramların somutlaştırılmasında ve

farklı zeka türlerine hitap etmede büyük öneme sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca, ödüllendirme stratejilerinin öğrenci motivasyonuna etkisi araştırılmış ve uzun vadeli öğrenme süreci için içsel motivasyonu tetikleyen manevi ve aktiviteli ödüllerin maddi ödüllere göre daha sürdürülebilir olduğu tespit edilmiştir. Benzerlik ve farklılıkları belirleme stratejisinin, kavramsal öğrenmeyi derinlemesine anlamada ve analitik düşünme becerilerini geliştirmede etkili olduğu görülmüştür. Özet çıkarma ve not tutma tekniklerinin öğrenmeyi kalıcı hale getiren bilişsel beceriler arasında yer aldığı ancak farklı öğrenme stillerine sahip öğrenciler için alternatif yöntemlerin de sunulması gerektiği belirlenmiştir. Öğrencileri motive etmek için en sık kullanılan yöntemlerin dikkat çekici başlangıçlar, görsel-işitsel materyaller ve samimi iletişim olduğu ortaya çıkmıştır.

Sonuç olarak, etkili öğretim stratejilerinin, öğrencilerin farklı zeka türlerine hitap etme potansiyeline sahip olduğu ve bu stratejilerin öğrencilerin zeka alanlarının gelişimine katkı sunduğu söylenebilir. Bu stratejiler aynı zamanda akademik başarıyı artırmakta; eleştirel düşünme, problem çözme ve sosyal becerilerin gelişimini desteklemektedir. Araştırma bulguları, öğretmenlerin derslerinde uygulayacakları yöntem ve teknikleri belirlerken öğrencilerin bireysel özelliklerini ve hazır bulunuşluk düzeylerini dikkate aldıklarını ortaya koymaktadır. Bununla birlikte, öğretmenlerin büyük bir bölümünün yeni öğretim yöntemleri geliştirmeye yönelik bir çaba içerisinde olmadıkları ya da böyle bir eğilim göstermedikleri dikkat çekmektedir.

Extended Abstract

Examination of Classroom Teachers' Use of Effective Teaching Strategies and the Teaching Methods They Use in the Lesson

Şenol GÜLEŞEN, Hasan Hüseyin KILINÇ

Introduction

In the educational landscape of the 21st century, traditional teaching methods based solely on information transfer are increasingly viewed as insufficient. Modern education emphasizes the holistic support of students' cognitive, affective, and psychomotor development, requiring students to acquire high-level skills such as complex thinking, problem-solving, and collaboration. Despite these evolving requirements, research indicates that many teachers continue to favor rote-based, teacher-centered, and passive learning environments. This reliance on traditionalism can negatively impact student motivation and limit their capacity to generate solutions for real-life problems. Consequently, the development and application of effective teaching strategies are critical for improving educational processes.

This study centers on the "effective teaching strategies" model proposed by Marzano, Pickering, and Pollock (2001), which offers a systematic roadmap for ensuring active student participation and permanent knowledge construction. These strategies include identifying similarities and differences, summarizing and note-taking, reinforcing effort, homework, non-linguistic representations, cooperative learning, setting objectives, generating hypotheses, and using cues and questions. While these strategies are widely

recognized in international literature, studies regarding their classroom application and teacher views in Turkey remain limited. Therefore, the primary aim of this research is to examine classroom teachers' use of these effective teaching strategies, their awareness levels, and the specific methods they apply in their lessons within the context of Nevşehir, Turkey.

Method

The research was conducted using a mixed-methods design, specifically the explanatory sequential design, to evaluate both quantitative and qualitative data together. This design involves collecting quantitative data in the first phase, followed by qualitative data collection to explain the initial findings in greater detail. In the quantitative dimension, the study employed a convenience case sampling method to reach 308 classroom teachers working in the Nevşehir city center and its districts during the 2024–2025 academic year. Data were collected using the "Effective Teaching Strategies Scale" (ETSS), a 5-point Likert-type and analyzed using the SPSS program. The scale consists of 29 items across 8 sub-dimensions, including goal setting, homework, and cooperative learning. In the qualitative dimension, semi-structured interviews were conducted with 18 classroom teachers from 20 different primary schools to obtain in-depth insights into their practices and the difficulties they face. The interview form, developed by the researcher and validated by experts, consisted of 12 open-ended questions. The qualitative data were resolved using content analysis to identify repeating patterns and themes regarding the teachers' experiences.

Findings

Quantitative analysis revealed that teachers generally perceive their use of effective teaching strategies at a high level. Teachers expressed "completely agree" levels of adoption for strategies such as motivating students, determining similarities and differences, and using non-linguistic representations. Conversely, strategies such as cooperative learning and goal setting received slightly lower scores, falling into the "agree" category.

Qualitative findings provided deeper context to these scores. Regarding goal setting, teachers reported that establishing objectives before lessons increases student motivation and helps students own the learning process. In terms of homework, participants emphasized that while assignments are essential for reinforcement and permanent learning, they must be balanced; excessive homework can negatively impact learning and bore students.

Regarding cooperative learning, teachers noted that group work fosters positive interaction, empathy, and social skills. However, implementing this method requires careful management of group dynamics. For non-linguistic representations, findings showed that visual materials (graphics, diagrams) are crucial for concretizing abstract concepts, particularly for primary school students

in the concrete operational stage.

A significant finding regarding rewards indicated that while material rewards (toys, stationery) provide short-term motivation, they lose effect over time. Instead, moral and social rewards, such as praise or responsibility, were found to be more effective for long-term internal motivation. Furthermore, when asked about innovation, a large portion of teachers stated they do not make efforts to develop their own unique teaching methods or techniques, preferring instead to rely on established practices.

Result and Discussion

The study concludes that while classroom teachers have a high level of adoption of effective teaching strategies, they experience various inadequacies in practical implementation. The findings suggest that teachers care about individual student needs and readiness levels when determining methods. However, the study highlights a gap between adoption and execution; for instance, while teachers believe in the value of homework, they often lack the capacity to provide detailed feedback, limiting the strategy's effectiveness for evaluation.

The discussion reveals that effective teaching strategies have the potential to address diverse intelligence types and support critical thinking and problem-solving skills. Teachers are successful in linking lessons to daily life but may struggle with more complex cognitive strategies like systematic comparison and classification. Additionally, while teachers use motivational strategies effectively to increase academic success, the lack of inclination toward developing new, innovative methods poses a challenge for professional development.

Ultimately, the research underscores the necessity of these strategies for creating student-centered environments. To overcome identified challenges, such as difficulties in classroom management during cooperative learning or addressing individual differences in exam-focused systems, the study suggests that teachers need more support in applying these theoretical strategies flexibly in real-world classroom settings. The integration of these strategies is vital not just for academic achievement, but for fostering the social and metacognitive skills required in the modern era.

Kaynaklar

- Akbaba, S. (2006). Eğitimde motivasyon. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, (13), 343–361.
- Altunöz, H. B. (2017). *Yabancı dil olarak İngilizce öğretiminde etkili öğretim stratejilerinin analizi (Durum çalışması)* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Gaziantep Üniversitesi.
- Altunöz, H. B., & Bay, E. (2018). Yabancı dil olarak İngilizce öğretiminde etkili öğretim stratejilerinin kullanımının analizi. *Uluslararası Türk Kültür Coğrafyasında Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(1), 129–149. <https://doi.org/10.30830/turkishstudies.2018.1.8>

- Aydın, A. (2000). *Sınıf yönetimi*. Anı Yayıncılık.
- Bay, E., & Kahramanoğlu, R. (2020). *Etkili öğretim stratejileri*. Pegem Akademi Yayıncılık.
- Belet, Ş., & Yaşar, Ş. (2007). Öğrenme stratejilerinin okuduğunu anlama ve yazma becerileri ile Türkçe dersine ilişkin tutumlara etkisi. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 3(1), 69–86.
- Binbaşıoğlu, C. (1994). *Okullarda öğretim sorunları*. Eğitim-Der Yayınları.
- Bozavlı, E. (2012). İşbirliğine dayalı öğrenme yöntemiyle yabancı dil öğretimi (Psikolinguistik model). *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(1), 31–40. <https://doi.org/10.17539/aej.24795>
- Bursuck, W. D. (1994). Introduction to the special series on homework. *Journal of Learning Disabilities*, 27(8), 466–469. <https://doi.org/10.1177/002221949402700801>
- Büyüktokatlı, N. (2009). *İlköğretimde ev ödevi uygulamalarına ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Selçuk Üniversitesi.
- Creswell, J. W., & Plano Clark, V. L. (2007). Understanding mixed methods research. J. W. Creswell (Ed.), *Designing and conducting mixed methods research* (ss. 1–19) içinde.
- Cüçük, E., Kara, K., Şiraz, F., & Bay, E. (2018). Etkili öğretim stratejileri ölçeği'nin geliştirilmesi (EÖSÖ): Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 17(67), 1181–1198. <https://doi.org/10.17755/esosder.345862>
- Çakıcı, D., & Altunay, U. (2006). Ön örgütleyiciler ve öğretimde kullanımları. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 14(1), 11–20.
- Çelik, A. (2018). *Türkiye ve Rusya'daki İngilizce öğretmenlerinin etkili öğretim stratejilerine ilişkin yaklaşımlarının analizi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Gaziantep Üniversitesi.
- Doğan Soylu, K., & Kılınç, H. H. (2023). *İngilizce öğretmenlerinin etkili öğretim stratejilerini kullanma durumları ve derste kullandıkları öğretim yöntemlerinin incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi.
- Duman, C., & Bay, E. (2022). Benzerlikler ve farklılıklar stratejisinin öğrenci başarısı üzerinde etkililiğinin incelenmesi. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, (44), 90–99. <https://doi.org/10.46245/akuef.1118671>
- Gürses, M. (2011). *Sınıf öğretmenlerinin etkili öğretimi sağlamaya ilişkin görüşlerinin incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Gazi Üniversitesi.
- Hallam, S. (2004). Current findings-homework: The evidence. *British Educational Research Association Research Intelligence*, 89, 27–29.
- Hisar, Ş. G. (2006). *4. ve 5. sınıf İngilizce derslerinde kullanılacak etkili öğretim yöntemleri üzerine deneysel bir çalışma* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Süleyman Demirel Üniversitesi.
- Hunt, G. H., Wiseman, D. G., & Touzel, T. J. (2009). *Effective teaching: Preparation and implementation*. Charles C Thomas Publisher.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel araştırma yöntemi* (15. baskı). Nobel Yayın Dağıtım.

- Karatay, H., & Uzun, O. (2019). Seçici dinleme stratejisi öğretimi ile 5. sınıf öğrencilerinin dinlediğini not alma ve özetleme becerilerinin geliştirilmesi. *Millî Eğitim Dergisi*, 48(1), 9–30. <https://doi.org/10.37669/milliegitim.604618>
- Marzano, R. J., Pickering, D., & Pollock, J. E. (2001). *Classroom instruction that works: Research-based strategies for increasing student achievement*. ASCD.
- Orlich, D. C., Harder, R. J., Callahan, R. C., Trevisan, M. S. T., & Brown, A. H. (2010). *Teaching strategies: A guide to effective instruction*. Wadsworth, Cengage Learning.
- Özben, G. B. (2006). *İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin fen bilgisi dersindeki başarılarına ev ödevi çalışmalarının etkisi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Gazi Üniversitesi.
- Sarıtaş, D., & Kılınç, H. H. (2020). Ortaokul öğrencilerinin fen bilimleri dersindeki yapılandırmacı öğrenme ortamına ilişkin görüşleri. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(4), 2079–2091. <https://doi.org/10.48043/manas.776624>
- Sevinç, Y. S. (2021). *Öğretmenlerin öğrenme – öğretme stratejilerinin ve etkili öğretim stratejilerinin öğrencilerin inovatif düşünme becerilerini yordama gücü* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Balıkesir Üniversitesi.
- Tileston, D. W. (2004). *What every teacher should know about effective teaching strategies* (Cilt 6). Corwin Press.
- Ültay, E., Akyurt, H., & Ültay, N. (2021). Sosyal bilimlerde betimsel içerik analizi. *Sosyal Bilimler Dergisi*, (10), 188–201. <https://doi.org/10.53047/sosbilder.948256>
- Yenen, E. T., & Kızıkan, O. (2025). The influence of learning scenarios on pre-service science teachers' conceptions of constructivist pedagogy and attitudes toward instructional technologies. *Discover Education*, 4(1), Article 242. <https://doi.org/10.1007/s44217-024-00331-1>
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (11. baskı). Seçkin Yayıncılık.

Yazar beyanları/Statements of the authors

Etik	Ethic
<p>✓ “Sınıf Öğretmenlerinin Etkili Öğretim Stratejilerini Kullanma Durumları ve Derste Kullandıkları Öğretim Yöntemlerinin İncelenmesi” başlıklı çalışmanın yazım sürecinde bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulmuş olup, toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifat yapılmamış ve bu çalışma herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiştir.</p> <p>✓ Çalışmanın etiğe uygun olduğuna dair Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar ve Yayın Etik</p>	<p>✓ Scientific, ethical and citation rules were followed during the writing process of the study titled “Examining Classroom Teachers’ Use of Effective Teaching Strategies and the Teaching Methods They Use in Lessons”, no falsification was made on the collected data and this study was not sent to any other academic publication medium for evaluation.</p> <p>✓ Ethics committee report (No: 2024.10.268/Date: 01.11.2024) was received from the Scientific Research and Publication Ethics Committee of Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, indicating that the study was</p>

Kurulundan etik kurul raporu (Karar Sayısı: 2024.10.268 217/Tarih: 01.11.2024) alınmıştır.	ethical.
Yazar Katkıları ✓ Bu çalışmada birinci yazarın katkı oranı %50 (araştırma probleminin belirlenmesi, literatür taraması, verilerin toplanması ve yazma, verilerin analiz) ve ikinci yazarın katkı oranı %50 olarak belirlenmiştir (yöntemin tasarımı, verilerin analiz).	Contribution of Authors ✓ In this study, the contribution rate of the first author was determined as 50% (identification of the research problem, literature review, collection of data and writing, analysis of the data) and the contribution rate of the second author was determined as 50% (design of the method, analysis of the data).
Çatışma Beyanı ✓ Makalemiz ile ilgili herhangi bir kurum, kuruluş, kişi ile mali çıkar çatışması yoktur ve yazarlar arasında çıkar çatışması bulunmamaktadır.	Conflict Statement ✓ There is no financial conflict of interest with any institution, organization, person related to our study and there is no conflict of interest between the authors.